

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 9, 2021

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:646](#) 23-04-2021

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:586](#) 16-04-2021

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:1232](#) 22-04-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:1234](#) 22-04-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:1104](#) 15-04-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:3602](#) 13-04-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:3603](#) 13-04-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:3453](#) 08-04-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:3369](#) 08-04-2021

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2021:643](#) 07-04-2021

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:1118](#) 30-03-2021

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:3907](#) 13-04-2021

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:1350](#) 07-04-2021

RECHTSPRAAK

Verdeling algehele gemeenschap van goederen. Verknochtheid van schadevergoeding. Buiten de gemeenschap voor zover schadevergoeding ziet op periode na ontbinding huwelijksgemeenschap en bedrag redelijkerwijs als zodanig in vermogen van echtgenoten is te identificeren. Storting op gezamenlijke rekening niet van belang. Nominaal vergoedingsrecht voor gedeelte van schadevergoeding besteed aan woning. Geen vergoedingsrecht voor gedeelte schadevergoeding besteed aan consumptieve uitgaven.

Feiten en omstandigheden

In 1995 heeft de man ernstig hersenletsel opgelopen waarvoor hij schadevergoeding heeft ontvangen. Daarvan is € 117.949,71 opgegaan aan vermogensschade die de man direct na het ongeluk heeft geleden. € 35.000 is uitgekeerd ten titel van smartengeld en € 349.034,37 voor het verlies van arbeidsvermogen. In 2006 is een gedeelte van de schadevergoedingsuitkeringen op de en/of-rekening van partijen gestort. Partijen zijn in 2007 in algehele gemeenschap van goederen met elkaar gehuwd waarna zij een woning hebben aangeschaft. In 2019 heeft de rechtbank de echtscheiding tussen partijen uitgesproken en in 2020 heeft de rechtbank bepaald dat de man een vorderingsrecht ter hoogte van € 276.639,24 heeft jegens de huwelijksgemeenschap en is de wijze van verdeling gelast. De vrouw komt in hoger beroep op tegen de beide beschikkingen.

Grieven

De vrouw verzoekt het hof de beschikkingen te vernietigen wat betreft de verdeling en te bepalen dat de huwelijksgoederengemeenschap tussen partijen bij helfte gedeeld dient te worden. Zij verzoekt het hof de vordering van de man jegens de huwelijksgemeenschap gebaseerd op de verknochtheid van de schadevergoedingsuitkeringen af te wijzen. Zij voert aan dat de rechtbank een onjuiste hoogte van de verknochte schadevergoeding in aanmerking heeft genomen. Verder betwist de vrouw dat de smartengelduitkering van € 35.000 aan de man is verknocht en hij daarvoor een vergoedingsrecht op de huwelijksgemeenschap heeft; dit

bedrag is namelijk opgemaakt aan vakanties met het gezin. Daarnaast stelt de vrouw dat het in strijd is met de redelijkheid en billijkheid dat de man recht zou hebben op de schadevergoeding, zowel ten aanzien van het smartengeld als de overige vergoeding. Hij heeft de vergoeding laten storten op de en/of-rekening en heeft daarbij aangegeven dat dit een gift is waardoor geen vergoedingsrecht is ontstaan. Het kan volgens de vrouw niet zo zijn dat de gemeenschap aan de man meer moet betalen dan in de gemeenschap aan vermogen aanwezig is. De gelden zijn opgegaan aan uitgaven en zouden daardoor vermengd en niet langer aanwezig zijn. Volgens de vrouw heeft de man uitdrukkelijk of stilzwijgend aangegeven dat hij geen aanspraak op vergoeding heeft en dat zij er in redelijkheid van uit mocht gaan dat de man geen vergoedingsrecht zou inroepen. De man wenste een luxeleven en wenste daar het geld aan uit te geven.

Beoordeling en motivering

Het hof overweegt dat goederen die aan een van de echtgenoten zijn verknocht op grond van artikel 1:94 lid 3 (oud) BW slechts in de gemeenschap vallen voor zover die verknochtheid zich hiertegen niet verzet. Het antwoord op de vraag of een goed, wegens het hoogstpersoonlijke karakter daarvan aan een van de echtgenoten is verknocht en, zo ja, in hoeverre die verknochtheid zich ertegen verzet dat het goed in de gemeenschap valt, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval, waaronder met name de aard van dat goed, zoals deze mede door de maatschappelijke opvattingen wordt bepaald. Voor zover de schadevergoeding ziet op de periode na de ontbinding van de huwelijksgemeenschap en het daarmee gemoeide bedrag nog redelijkerwijs als zodanig in het vermogen van de echtgenoten is te identificeren, valt de vergoeding niet in de gemeenschap. Hier doet het feit dat de schadevergoeding is gestort op de gezamenlijke bankrekening van partijen niet aan af. Het hof oordeelt dat de man heeft aangetoond dat een deel van het bedrag van € 349.034,37 aan door de man ontvangen schadevergoeding ziet op na de ontbinding van de huwelijksgemeenschap te lijden inkomensschade wegens blijvend verloren arbeidsvermogen. Het hof volgt de rechtbank in het oordeel dat de echtelijke woning in de gemeenschap van goederen is gevallen en voor verdeling vatbaar is geworden. De koopsom van de woning is geheel voldaan uit een deel van de aan de man toekomende schadevergoeding die strekte tot vervanging van gederfd inkomen uit arbeid. Gelet op de duur van het huwelijk van twaalf jaar, het feit dat de man thans 42 jaar oud is en de te verwachten pensioengerechtigde leeftijd van 68 jaar, is het hof van oordeel dat met (ten minste) dit bedrag voorzien moet worden in het inkomen van de man gedurende de nog te overbruggen jaren tot aan pensionering. Daarom strekt (ten minste) het bedrag ten belope van de koopsom van de echtelijke woning tot schadevergoeding voor na de ontbinding van de gemeenschap te derven inkomen. Het hof is van oordeel dat dit bedrag nog redelijkerwijs als zodanig in het vermogen van de echtgenoten is te identificeren, zeker omdat

dit is geïnvesteerd in een onroerende zaak die nog altijd eigendom van partijen is. Daarom valt dit bedrag niet in de gemeenschap en heeft de man een nominaal vergoedingsrecht van € 225.563,64. De woning is aan de man toegedeeld. Het bedrag dat overblijft na vermindering van het vergoedingsrecht op de taxatiewaarde van de woning dient tussen partijen bij helfte te worden verdeeld. Het restant van de schadevergoedingsgelden is door partijen consumptief besteed en is daarom niet meer als zodanig identificeerbaar in het vermogen van partijen aanwezig. Ten aanzien van dat bedrag komt de man derhalve geen vergoedingsrecht op de gemeenschap toe.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank voor wat betreft het daarbij vastgestelde vorderingsrecht van de man op de huwelijksgemeenschap en de wijze van waardebepaling van de echtelijke woning. Het hof bepaalt dat de man een vordering ter hoogte van € 225.563,64 heeft op de gemeenschap uit hoofde van een verknochte schadevergoeding en dat het resterende bedrag van de getaxeerde waarde van de woning voor de helft aan de vrouw moet worden uitgekeerd door de man.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 07-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2021:643

Zaaknummer: 200.280.019/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beëindiging gezamenlijk gezag. Toekenning eenhoofdig gezag aan moeder. In belang van het kind dat hij niet verder klem en verloren raakt tussen ouders en gewenste rust ervaart. Hof bekrachtigt beschikking rechtbank.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn ouders van een zoon geboren in 2003 die door de vader erkend is. Hij woont bij de moeder. Tot en met de zomervakantie van 2016 heeft de minderjarige contact gehad met de vader volgens de zorgregeling uit het echtscheidingsconvenant in 2006. De rechtbank heeft in 2019 bepaald dat de vader gedurende één jaar geen recht op omgang met de minderjarige heeft. De Raad voor de Kinderbescherming heeft de rechtbank geadviseerd het verzoek van de moeder om alleen haar met het gezag over de minderjarige te belasten, toe te wijzen. Vervolgens heeft de rechtbank in 2020 bepaald dat aan de moeder voortaan alleen het gezag zal toekomen over de minderjarige. De vader komt in hoger beroep op tegen deze beschikking.

Grieven

De grief ziet op het beëindigen van het gezamenlijk gezag en het toekennen van eenhoofdig gezag aan de moeder. De vader betwist uitdrukkelijk dat dit in het belang van het kind zou zijn aangezien dit de onderliggende problematiek van de ouderstrijd en de polariserende houding van de moeder jegens de vader ten aanzien van het contact met de minderjarige niet oplost. De ouderstrijd zou juist een contra-indicatie zijn voor toewijzing van het verzoek van de moeder.

Beoordeling en motivering

Het hof overweegt dat de rechter op grond van artikel 1:253n BW op verzoek van de niet met elkaar gehuwde ouders of van een van hen het gezamenlijk gezag kan beëindigen in het geval van gewijzigde omstandigheden. Het gezag over een kind komt op grond van dit artikel aan een van de ouders toe indien er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem en verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen of indien wijziging van het gezag anderszins in het belang

van het kind noodzakelijk is. Het hof sluit zich aan bij de overwegingen van de rechtbank op grond waarvan alleen aan de moeder gezag is toegekend. In aanvulling daarop overweegt het hof dat de ouders nog steeds niet in staat zijn tot overleg over beslissingen over de minderjarige. Daarnaast heeft er inmiddels bijna vijf jaar geen contact plaatsgevonden tussen de vader en de minderjarige. Uit de schriftelijke reactie van de minderjarige aan het hof blijkt dat de minderjarige hier niet voor openstaat en dat het hoger beroep van de vader veel boosheid en onrust bij hem veroorzaakt. Minderjarige wenst dat de moeder alleen het gezag uitoefent en wil door de vader met rust gelaten worden. De moeder heeft dit standpunt bevestigd en heeft verklaard dat de minderjarige veel spanningen van de procedure ervaart. Gezien deze omstandigheden acht het hof het in het belang van de minderjarige dat de moeder alleen met het gezag over hem wordt belast zodat de minderjarige niet nog verder klem en verloren zal raken tussen de ouders én hij de rust kan gaan ervaren waar hij nadrukkelijk om vraagt. Bovendien zal het ouderlijk gezag over een aantal maanden eindigen, omdat hij meerderjarig wordt. Gezamenlijk gezag in stand laten gedurende die korte periode is niet in het belang van de minderjarige en zal tot meer verwijdering tussen hem en de vader kunnen leiden. Het verzoek van de moeder om de vader te veroordelen in de kosten van de procedure wijst het hof af. In de onderhavige zaak is het gebruikelijk dat iedere partij de eigen kosten draagt. Door de moeder zijn geen omstandigheden aangevoerd die aanleiding geven tot afwijking van dit uitgangspunt.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking en wijst het hoger beroep af. Het hof acht het in het belang van het kind dat alleen de moeder gezag over de minderjarige toekomt. Iedere partij draagt de eigen kosten.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 22-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:1234

Zaaknummer: 200.283.141_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vrouw verzoekt echtscheiding en betaling van de naar Iraans recht overeengekomen bruidsgave. Verweer van de man dat partijen al gescheiden zijn en dat de bruidsgave reeds is betaald. Passeren bewijsaanbod. Prognose. Een bewijsaanbod mag niet worden gepasseerd op grond van een prognose omtrent de inhoud van de verklaring of de waarde die deze zal blijken te hebben.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn in Iran met elkaar gehuwd. De man heeft de Nederlandse en Iraanse nationaliteit en de vrouw heeft de Iraanse nationaliteit. Zij heeft verzocht de echtscheiding tussen partijen uit te spreken en te bepalen, onder meer, dat de man de bruidsgave aan haar moet voldoen. De rechtbank heeft deze verzoeken toegewezen. Het hof heeft deze beschikking bekrachtigd en de door de rechtbank gebruikte gronden overgenomen en tot de zijne gemaakt. Ook in hoger beroep heeft de man geen enkel stuk overgelegd ter onderbouwing van zijn stelling dat partijen al zijn gescheiden. Dit had in het licht van de gemotiveerde betwisting door de vrouw wel op zijn weg gelegen (r.o. 5.3). Niet is komen vast te staan dat de man de bruidsgave betaald heeft. Ten aanzien van het bewijsaanbod biedt de man slechts aan om zijn zoon te laten getuigen en de vrouw betwist dat betekenis moet worden gehecht aan deze verklaring omdat zij reeds jaren met de zoon niet op goede voet leeft. Bij deze stand van zaken kan de getuigenis van de zoon niet leiden tot een andere beslissing. De door de man overgelegde verklaring van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] levert geen aanknopingspunten op voor het antwoord op de vraag of de man de bruidsgave heeft betaald aan de vrouw. De verklaringen vermelden slechts dat deze personen wetenschap zouden hebben van de betaling van de bruidsgave, maar hoe zij die wetenschap hebben verkregen wordt geenszins toegelicht (r.o. 5.6). De man heeft beroep in cassatie ingesteld.

Cassatiemiddelen, beoordeling en motivering

Onderdeel 1 klaagt dat het hof in r.o. 5.6 het bewijsaanbod van de man heeft gepasseerd. Het oordeel van het hof dat de getuigenis van de zoon niet kan leiden tot een andere beslissing is

onjuist of onbegrijpelijk omdat het in strijd is met het prognoseverbod en omdat niet valt in te zien waarom het gegeven dat een getuige niet op goede voet zou leven met een procespartij reden is om deze niet te horen.

Artikel 284 lid 1 Rv, dat op grond van artikel 362 Rv in hoger beroep van overeenkomstige toepassing is, houdt in dat de bepalingen van bewijsrecht ook gelden in verzoekschriftprocedures, tenzij de aard van de zaak zich hiertegen verzet. In het oordeel van het hof ligt besloten dat de man een bewijsaanbod heeft gedaan dat aan de eisen van artikel 166 Rv voldoet (r.o. 5.6). Daarvan uitgaand had het hof de man moeten toelaten tot dat bewijs. Een bewijsaanbod mag niet worden gepasseerd op grond van een prognose over de inhoud van de verklaring of de waarde die deze zal blijken te hebben (vgl. onder meer HR 14 januari 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC1235). De overweging van het hof dat de getuigenis van de zoon niet kan leiden tot een andere beslissing komt neer op een dergelijke prognose. Het onderdeel is derhalve gegrond.

Onderdeel 2 klaagt onder meer dat het slagen van onderdeel 1 tot gevolg heeft dat het oordeel van hof in r.o. 5.3 evenmin in stand kan blijven, omdat het bewijsaanbod van de man mede ziet op de vraag of partijen al gescheiden zijn. Voorts is onbegrijpelijk het oordeel dat de man in hoger beroep geen enkel stuk heeft overgelegd ter onderbouwing van zijn stelling dat partijen al zijn gescheiden. Het wijst daartoe onder meer op de door de man overgelegde verklaringen van de zoon, [betrokkene 1], [betrokkene 2], en van tien getuigen.

Ook deze klachten zijn gegrond. Indien het hof het aanbod de zoon als getuige te horen niet mede heeft betrokken op de vraag of partijen al gescheiden waren, is dat, gelet op de inhoud van de schriftelijke verklaring van de zoon, die mede ziet op de echtscheiding, zonder nadere motivering onbegrijpelijk. Voor zover het hof het bewijsaanbod heeft gepasseerd op de in r.o. 5.6 genoemde grond, slaagt de klacht op grond van hetgeen hiervoor is overwogen.

In het licht van de overige, door de man overgelegde schriftelijke verklaringen is voorts onbegrijpelijk het oordeel van het hof dat hij in hoger beroep geen enkel stuk heeft overgelegd ter onderbouwing van zijn stelling dat partijen al zijn gescheiden.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het hof en verwijst het geding naar een ander hof ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-04-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:646

Zaaknummer: 20/00926

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vader wil minder omgang met zijn kind dan moeder wenselijk acht. Vader heeft momenteel geen eigen woning en verblijft bij zijn ouders. Aangezien de huisvestingssituatie van de vader nog erg onzeker is, omvat de zorgregeling geen overnachting.

Feiten en omstandigheden

In de echtscheidingsbeschikking heeft de rechtbank bepaald dat het minderjarige kind zijn hoofdverblijfplaats bij de vrouw heeft en dat de vrouw de huurster is van de woning. Voorts is in de zorgregeling bepaald dat het kind wekelijks bij de man verblijft van vrijdag 18.00 uur tot zaterdag 18.00 uur, waarbij de vrouw het kind naar de man brengt en de man het kind weer terugbrengt naar de vrouw, dat de zomervakantie bij helfte wordt gedeeld en dat de overige (school)vakanties en feestdagen in onderling overleg bij helfte worden gedeeld. De man vecht de zorgregeling in hoger beroep aan: hij wil omgang met het kind alleen overdag, te weten op zaterdag van 9.00 uur tot 17.00 uur en op zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur. Tijdens de zitting in hoger beroep hebben partijen hierover overeenstemming bereikt. Het hof gaat daarin mee omdat het belang van het kind zich hier niet tegen verzet. Partijen hebben daarentegen geen overeenstemming bereikt over het overnachten van het kind bij de man en over de vakantie- en feestdagenregeling. De man acht zich thans niet in staat om het kind bij zich te laten overnachten en voert de volgende gronden aan: hij heeft momenteel geen eigen woning maar verblijft bij zijn ouders; hij is onder behandeling bij een psychiater en moet medicatie nemen; het kind is een druk kind met een taal/spraakachterstand en heeft daardoor extra zorgbehoefte nodig. De vrouw stelt zich op het standpunt dat – zodra de man over eigen woonruimte beschikt – het kind wekelijks bij de man dient te overnachten. Zij voert daartoe aan dat partijen immers gezamenlijk het ouderlijk gezag hebben en dit omvat de plicht en het recht van elke ouder om zijn kind te verzorgen en op te voeden en dat het kind gesteld is op zijn vader en het recht heeft om door beide ouders verzorgd en opgevoed te worden. Het feit dat het kind inderdaad een druk jongetje is met taal/spraakachterstand maakt dat de vrouw de volledige zorg voor het kind zwaar valt.

Grief

De man verzoekt het hof om de zorgregeling zo te wijzigen dat de omgang met het kind alleen overdag plaatsvindt, waarbij de man het kind ophaalt en terugbrengt bij de vrouw.

Beoordeling en motivering

Het hof oordeelt op basis van artikel 1:253a BW. In het tweede lid onder a BW is bepaald dat de rechter op verzoek van de ouders of van een van hen een regeling kan vaststellen inzake de uitoefening van het ouderlijk gezag. Deze regeling kan een toedeling aan ieder der ouders van de zorg- en opvoedingstaken bevatten. In geschillen over de gezamenlijke uitoefening van het gezag dient een rechter, gelet op het eerste lid van artikel 1:253a BW, een zodanige beslissing te nemen als hem in het belang van het kind wenselijk voorkomt. Bij deze beoordeling moet de rechter de belangen van alle betrokkenen in aanmerking nemen en tegen elkaar afwegen, waarbij het belang van het kind vooropstaat en een overweging van de eerste orde dient te zijn. Dat neemt niet weg dat andere belangen zwaarder kunnen wegen, dit is afhankelijk van alle omstandigheden. In onderhavige zaak oordeelt het hof dat de zorgregeling die partijen ter zitting zijn overeengekomen, een mooi uitgangspunt is. Het kind heeft belang bij omgang met de man en het hof stelt vast dat het kind graag naar de man toe gaat. Nu echter de huisvestingssituatie van de man nog zo onzeker is, oordeelt het hof dat geen overnachting in de zorgregeling wordt opgenomen. Hetzelfde geldt voor de vakanties en feestdagen, voor zover daarbij een overnachting aan de orde is. Wel geeft het hof partijen mee om opnieuw met elkaar in overleg te treden over een uitbreiding van de zorgregeling met een overnachting van het kind bij de man zodra de man over eigen woonruimte beschikt.

Conclusie

Het hof vernietigt de bestreden beschikking op het punt van de verdeling van de zorg- en opvoedingstaken en bepaalt dat het kind wekelijks op zaterdag en zondag bij de man verblijft, dat de man het kind ophaalt en terugbrengt naar de vrouw en dat de feestdagen door partijen in overleg bij helfte worden gedeeld, zonder overnachting bij de man.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 30-03-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:1118

Zaaknummer: 200.280.485/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Benoeming bewindvoerder. De bewindvoerder/mentor acht zichzelf niet in staat om de controlerende taak goed uit te oefenen, indien de zus van belanghebbende, die reeds gewaarborgde hulp is, ook als mentor wordt benoemd.

Feiten en omstandigheden

De betrokkene ontvangt een pgb-budget ter hoogte van ongeveer € 70.000 per jaar. De zus van betrokkene is door het zorgkantoor aangemerkt als gewaarborgde hulp. Op 18 mei 2020 heeft de rechtbank naar aanleiding van een verzoek tot ondercuratelestelling een mentor benoemd. Deze mentor werd tevens benoemd als bewindvoerder. De mentor/bewindvoerder B.V. heeft een jaar de tijd gehad om een goed contact met de familie op te bouwen. Een goede persoonlijke kennismaking tussen de mentor/bewindvoerder en de familie van betrokkene was echter vanwege de coronamaatregelen niet mogelijk. De mentor/bewindvoerder is er dan ook niet in geslaagd om een vertrouwensband tot stand te brengen. De betrokkene wil haar zus als mentor. Daar is de mentor/bewindvoerder het niet mee eens. Volgens haar dienen het mentorschap en het bewind bij één persoon of kantoor te worden belegd. Dit gelet op de grote omvang van het pgb-budget en de daarmee gepaard gaande financiële risico's. De mentor/bewindvoerder wil graag met de familie samenwerken en overleggen en zij heeft de familie ook nodig om deze taken goed uit te kunnen oefenen. Betrokkene stelt hoger beroep in tegen een deel van de beschikking van de rechtbank.

Grieven

De betrokkene voert aan dat het haar voorkeur heeft dat haar zus tot mentor wordt benoemd in plaats van de mentor/bewindvoerder B.V.

Beoordeling en motivering

Gelet op artikel 1:452 lid 1 BW benoemt de rechter bij het uitspreken van het mentorschap of zo spoedig mogelijk daarna een mentor. Bij de benoeming van de mentor volgt de rechter de uitdrukkelijke voorkeur van de betrokkene, tenzij gegronde redenen zich tegen zodanige benoeming verzetten (lid 3). Volgens het hof zijn er in deze zaak gegronde redenen die zich

tegen de benoeming van de zus als mentor verzetten. Deze hebben te maken met (i) de taak van de bewindvoerder/mentor, (ii) de visie van de bewindvoerder/mentor op eventuele betrokkenheid van de zus als (mede)mentor en (iii) de invloed van de coronamaatregelen op het opbouwen van een goed contact.

Ad (i) Het hof overweegt dat de bewindvoerder/mentor in haar hoedanigheid als bewindvoerder toezicht moet houden op de inkomsten en uitgaven van de betrokkene en in die zin ook medeverantwoordelijk is voor de besteding van het pgb-budget van circa € 70.000 per jaar (vgl. CRvB 22 maart 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1123). Het pgb-budget is een vermogensbestanddeel van de betrokkene dat onder het ingestelde bewind valt. Dit behelst dat het beheren van dit pgb-budget tot de taak van de bewindvoerder behoort (zie ook Hof Leeuwarden 12 april 2011, ECLI:NL:GHLEE:2011:BQ2772). Onder meer betekent dit dat de bewindvoerder verantwoordelijk is voor de kosten, het sluiten van de contracten en het betaalbaar stellen van de declaraties. Het tijdig en volledig verantwoording afleggen over de besteding van het pgb aan het zorgkantoor valt eveneens onder de verantwoordelijkheid van de bewindvoerder. Zij dient immers te voorkomen dat nieuwe schulden ontstaan doordat een zorgkantoor overgaat tot terugvordering (Hof Arnhem-Leeuwarden 15 juli 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:5747). Het is dus van belang dat de bewindvoerder op adequate wijze zicht kan houden op de zorg die voor de betrokkene op basis van het pgb-budget wordt ingekocht en verleend.

Ad (ii) Volgens het hof heeft de bewindvoerder duidelijk gemaakt dat zij zich onvoldoende in staat acht om haar controlerende taak als bewindvoerder naar behoren uit te voeren indien de zus als (mede)mentor optreedt. Voor de bewindvoerder is het vanwege haar positie van belang dat zij voldoende mandaat houdt en zij als enige tekeningsbevoegd blijft, teneinde de vermogensrechtelijke en niet-vermogensrechtelijke positie van de betrokkene voldoende te kunnen beschermen. Als gewaarborgde hulp heeft de zus immers al een grote verantwoordelijkheid voor de wijze waarop er met het pgb-budget wordt omgegaan en welke hulp er voor de betrokkene wordt ingezet.

Met betrekking tot (iii), de kennismaking tussen de mentor/bewindvoerder en de familie van de betrokkene, geeft hof aan dat het afgelopen jaar een bijzondere periode is geweest vanwege de coronamaatregelen. Daardoor heeft er geen goede persoonlijke kennismaking kunnen plaatsvinden. De contacten hebben immers veelal op afstand moeten plaatsvinden. Het hof heeft er echter voldoende vertrouwen in dat de huidige mentor/bewindvoerder de ouders en de zus zoveel als mogelijk bij alle beslissingen rondom de zorg van de betrokkene zal betrekken en daarmee de belangen van de betrokkene zo goed als mogelijk zal behartigen. Daar komt nog bij dat de zus in haar hoedanigheid van gewaarborgde hulp de zorgcontracten afsluit en derhalve de regie voert over de ingekochte zorg, hetgeen er eveneens toe zal

bijdragen dat de zorg voor de betrokkene goed wordt geregeld.

Conclusie

Het hof laat de huidige situatie in stand en wijst het verzoek van betrokkene af.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 22-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:1232

Zaaknummer: 200.281.160_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Schorsing van beschikking van de rechtbank. Er is sprake van een beschikking uitvoerbaar bij voorraad en het hof dient een belangenafweging te maken. Het belang van de man om de uitspraak te schorsen weegt in dit geval niet zwaarder dan het belang van de vrouw.

Feiten en omstandigheden

De rechtbank heeft bepaald dat de man € 1.581 bruto per maand aan de vrouw moet betalen voor partneralimentatie en dat de man ter afwikkeling van het finaal verrekenbeding in de huwelijksvoorwaarden € 136.857 aan de vrouw dient te voldoen.

De man verzoekt het hof om schorsing te bevelen van de werking van de bestreden beschikking. Hij voert aan dat de draagkrachtberekening van de rechtbank op een aantal punten onjuist is, namelijk dat ten onrechte is uitgegaan van de mogelijkheid van verlengde toepassing van de eigenwoningsregeling en dat geen rekening is gehouden met de bijdrage Zorgverzekeringswet en de tweede polis. Ook verzoekt hij schorsing te bevelen ten aanzien van de verrekening.

Grievens, beoordeling en motivering

Hoger beroep schorst de werking, tenzij de beschikking uitvoerbaar bij voorraad is verklaard. Op grond van artikel 360 lid 2 Rv kan de hogere rechter in dat geval alsnog de werking schorsen. Het hof verwijst naar HR 20 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:2026.

Uitgangspunt is dat een uitgesproken veroordeling uitvoerbaar dient te zijn en zonder de voorwaarde van zekerheidstelling ten uitvoer kan worden gelegd. Afwijking hiervan kan worden gerechtvaardigd indien het belang van de veroordeelde zwaarder weegt dan het belang van de gerechtigde bij uitvoerbaarheid bij voorraad van de beschikking. Bij de toepassing van deze maatstaf in een incident of kort geding moet worden uitgegaan van de beslissingen in de uitspraak en blijft de kans van slagen van het rechtsmiddel buiten beschouwing. Indien de beslissing over de uitvoerbaarheid bij voorraad in de uitspraak is gemotiveerd, moet de

verzoeker feiten en omstandigheden aandragen die bij deze beslissing niet in aanmerking konden worden genomen doordat zij eerst na de betrokken uitspraak hebben voorgedaan en zij kunnen rechtvaardigen dat wordt afgeweken van die eerdere beslissing.

Het hof stelt vast dat de rechtbank de beslissing over de uitvoerbaarheid bij voorraad niet heeft gemotiveerd, zodat het hof het schorsingsverzoek zal beoordelen aan de hand van de hiervoor genoemde maatstaven. Wat betreft de partneralimentatie geeft het hof aan dat het feit dat de berekening in hoger beroep mogelijk anders zal uitvallen, niet zonder meer betekent dat de beslissing over de partneralimentatie geschorst moet worden. Het komt aan op een belangenafweging. De vrouw heeft geen eigen inkomen, maar wel een behoefte. Dat belang acht het hof zwaarder dan het belang van de man om geen bijdrage te hoeven betalen die (mogelijk) zijn draagkracht overstijgt. Gebleken is dat de man de vastgestelde partneralimentatie steeds heeft betaald en dus kennelijk in staat is om aan de vastgestelde verplichting te voldoen. Het hof wijst het schorsingsverzoek van de man daarom in zoverre af.

Wat betreft de verrekening heeft de man aangegeven dat hij slechts een bedrag van € 84.825 kan onttrekken aan zijn bv en kapitaalverzekering, en heeft dat bedrag aan de vrouw aangeboden. De vrouw heeft ermee ingestemd dat zij de betalingsverplichting van de man uit de beschikking niet voor een bedrag hoger dan € 84.825 zal executeren vóórdat de voormalige echtelijke woning is verkocht. Hierop heeft de man zijn schorsingsverzoek ingetrokken, zodat het hof daarover geen beslissing meer hoeft te geven.

Conclusie

Het hof wijst de verzoeken tot schorsing van de beschikking af. De partneralimentatie blijft in stand en over de verrekening heeft het hof niet hoeven oordelen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 13-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:3603

Zaaknummer: 200.290.615/02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Berekening kinderalimentatie. Afwijking van de forfaitaire rekenmethode in verband met lagere werkelijke woonlasten.

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw hebben een relatie met elkaar gehad en zijn de ouders van twee kinderen die bij de vrouw wonen. Ten tijde van het beëindigen van de relatie zijn ze overeengekomen dat de man per 4 augustus 2015 € 450 per maand kinderalimentatie betaalt aan de vrouw.

De vrouw verzoekt de kinderalimentatie per 1 juli 2019 te bepalen op € 681 per maand. De man verzoekt de kinderalimentatie te bepalen op € 294 per maand. De rechtbank heeft de kinderalimentatie vastgesteld op € 324 per maand. Het hof heeft de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. Het hof heeft daartoe onder meer overwogen dat van een uitzonderlijke situatie niet is gebleken. Dat de man ervoor heeft gekozen om de meerwaarde van de verkochte woning te investeren in zijn huidige woning, waardoor hij een lagere woonlast heeft, leidt er niet toe dat sprake is van een situatie waarin van het forfaitaire stelsel moet worden afgeweken.

Bespreking van de middelen

Het middel klaagt dat het hof onterecht het betoog van de vrouw heeft verworpen dat rekening moet worden gehouden met de werkelijke woonlasten in plaats van met een forfaitair bedrag. Het hof heeft volgens de vrouw miskend dat de forfaitaire rekenmethode slechts een aanbeveling voor een praktische invulling van de wettelijke maatstaf 'draagkracht' is en niet een dwingendrechtelijke regel. Volgens het middel zal de rechter altijd aan de hand van de omstandigheden moeten onderzoeken of toepassing van de richtlijnen resulteert in een uitkomst die in lijn is met de wettelijke maatstaven. Daarbij kan als vuistregel worden aangenomen dat dit in ieder geval niet in lijn is als de werkelijke woonlasten van de alimentatieplichtige aanmerkelijk lager zijn dan de forfaitaire woonlasten én uitsluitend als gevolg van toepassing van de forfaitaire rekenmethode niet in de behoefte van de kinderen kan worden voorzien. Volgens het middel had het hof een onderzoek naar de werkelijke draagkracht van de man niet mogen nalaten.

Conclusie advocaat-generaal

Volgens de advocaat-generaal is het begrip 'draagkracht' een open begrip en dient de invulling te worden bepaald aan de hand van de concrete omstandigheden, maar laat het ook ruimte voor standaardisering en een forfaitaire benadering van de concrete omstandigheden. Standaardisering in de vorm van het rekenen met forfaitaire woonlasten als percentage van het inkomen heeft als voordeel dat daarmee de voorspelbaarheid en rechtszekerheid wordt gediend. Bovendien is alimentatie daarmee beter bestand tegen wijzigingen dan wanneer wordt gerekend met de werkelijke woonlasten. Wijzigingsverzoeken leiden vaak tot escalatie en stellen de verhoudingen weer op scherp, waardoor het gebruik van de gestandaardiseerde bedragen kan bijdragen aan een groter draagvlak bij onderhoudsplichtigen voor de betaling van kinderalimentatie. Verder wijst de advocaat-generaal erop dat berekeningen van kinderalimentatie erg complex kunnen zijn, ook ondanks de forfaitaire berekeningswijze.

De advocaat-generaal is het niet eens met de door de vrouw bepleite vuistregel. De advocaat-generaal roept in herinnering dat bij het berekenen van de alimentatie de forfaitaire posten eerder regel dan uitzondering zijn. De zwaarwegende belangen van het kind brengen bovendien deze vuistregel ook niet mee, omdat een wijzigingsbestendige, voorspelbare alimentatie eveneens in het belang van het kind kan zijn vanwege het feit dat daarmee strijd tussen ouders kan worden voorkomen. In uitzonderlijke omstandigheden zou het kunnen voorkomen dat het gebruik van forfaitaire lasten in strijd zou zijn met de wettelijke maatstaven indien bijvoorbeeld een aanzienlijk tekort in de behoefte van het kind zou bestaan en dit tot een onaanvaardbare situatie zou leiden.

Beoordeling en motivering

De Hoge Raad overweegt dat artikel 1:404 lid 1 BW bepaalt dat iedere ouder ten minste verplicht is naar draagkracht te voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van minderjarige kinderen. In de praktijk wordt invulling gegeven aan het begrip draagkracht door (niet-bindende) richtlijnen. Sinds 2013 adviseert de Expertgroep Alimentatie om wat betreft de woonlasten uit te gaan van 30% van het netto besteedbaar inkomen. Op zichzelf is het hanteren van een forfaitaire woonlast niet in strijd met de wettelijke maatstaven. Het dient bovendien de voorspelbaarheid en rechtszekerheid. De rechter zal echter, indien met de berekende draagkracht niet in de behoefte van de kinderen kan worden voorzien en er aanwijzingen zijn dat de werkelijke woonlasten duurzaam aanmerkelijk lager zijn, steeds dienen na te gaan of de draagkracht van die ouder berekend met inachtneming van de werkelijke woonlasten, zou leiden tot een hogere onderhoudsbijdrage. Indien dat het geval is, dient de rechter deze ofwel op te leggen, dan wel te motiveren waarom hij daartoe geen aanleiding ziet.

De Hoge Raad overweegt dat het oordeel van het hof dat slechts in uitzonderlijke situaties dient te worden afgeweken van de forfaitaire berekening, blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Het hof dient na verwijzing te onderzoeken of de werkelijke woonlasten van de man duurzaam aanmerkelijk lager zijn dan volgt uit de toepassing van het forfait, en of de draagkracht van de man, berekend met de werkelijke woonlasten, zou leiden tot een hogere onderhoudsbijdrage. Als dat het geval is, dient het hof deze hogere bijdrage op te leggen, dan wel te motiveren waarom het daartoe geen aanleiding ziet.

Conclusie

De Hoge Raad oordeelt anders dan de advocaat-generaal en vernietigt het oordeel van het hof.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-04-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:586

Zaaknummer: 20/02639

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontvankelijkheid verzoek tot scheiding van tafel en bed, ontbreken ouderschapsplan. Een verzoekschrift tot scheiding van tafel en bed moet een door beide echtgenoten ondertekend ouderschapsplan bevatten. Indien het ouderschapsplan redelijkerwijs niet kan worden overgelegd, kan worden volstaan met overlegging van andere stukken of kan op andere wijze daarin worden voorzien, een en ander ter beoordeling van de rechter.

Feiten en omstandigheden

Partijen, in Afghanistan gehuwd en in het bezit van de Nederlandse nationaliteit, hebben drie minderjarige kinderen, over wie zij gezamenlijk het gezag uitoefenen. De rechtbank heeft onder meer partijen gescheiden van tafel en bed verklaard. De man is onder andere hiertegen in hoger beroep gekomen.

Beoordeling en motivering

Ingevolge artikel 3 lid 1 sub a Verordening Brussel II-bis heeft de Nederlandse rechter rechtsmacht ten aanzien van verzoeken tot scheiding van tafel en bed en echtscheiding, omdat de echtgenoten hun laatste (gezamenlijke) gewone verblijfplaats in Nederland hebben en de vrouw hier nog altijd verblijft. Op de verzoeken is ingevolge artikel 10:56 BW Nederlands recht toepasselijk.

De man stelt dat de rechtbank de vrouw niet-ontvankelijk had moeten verklaren in haar verzoek tot scheiding van tafel en bed. Hij was niet bekend met de procedure in eerste aanleg en is daarom niet verschenen. De vrouw heeft de rechtbank onjuist geïnformeerd door te stellen dat de woon- en verblijfplaats van de man niet bekend waren. De vrouw was wel degelijk op de hoogte van het adres van de man. De scheiding van tafel en bed had niet moeten worden uitgesproken nu er geen ouderschapsplan was, aldus de man.

Ingevolge artikel 815 lid 2 sub a Rv moet een verzoekschrift tot scheiding van tafel en bed een door beide echtgenoten ondertekend ouderschapsplan bevatten ten aanzien van de

minderjarige kinderen van partijen over wie zij gezamenlijk het gezag uitoefenen. Op grond van artikel 815 lid 6 Rv kan, indien het ouderschapsplan redelijkerwijs niet kan worden overgelegd, worden volstaan met overlegging van andere stukken of kan op andere wijze daarin worden voorzien, een en ander ter beoordeling van de rechter.

Het hof overweegt als volgt. In hoger beroep heeft de man foto's overgelegd ter staving van zijn stelling dat de vrouw en de kinderen bij hem thuis, in zijn huidige woning in België, waar hij al jaren woont, aanwezig zijn geweest. De vrouw heeft medegedeeld dat deze foto's dateren van een periode vóórdat de procedure in eerste aanleg aanhangig is gemaakt. Voor zover dat al het geval is, doet dat er niet aan af dat de vrouw op de hoogte was van de feitelijke woon- en verblijfplaats van de man in België. Dat de vrouw ervan uit mocht gaan dat de man daar ten tijde van het indienen van het verzoek in eerste aanleg niet meer woonde, is niet gesteld. Dit betekent dat het verzoekschrift tot scheiding van tafel en bed in eerste aanleg onjuist is betekend. Het verzoek is openbaar betekend, maar had op grond van de EG Betekeningsverordening betekend moeten worden. Dit brengt in beginsel nietigheid mee, aangezien het gebrek niet tijdig door een herstelexploot is hersteld en het aannemelijk is dat de man daardoor onredelijk is benadeeld (vergelijk art. 66 Rv). De gevolgen van deze onjuiste betekening zijn aan de vrouw toe te rekenen. De rechtbank heeft echter geen gelegenheid geboden tot herstel, terwijl dat wel het uitgangspunt van artikel 66 Rv is. Het hof zal in het midden laten welke gevolgen dit heeft, gelet op het navolgende.

Ook in hoger beroep is niet gebleken dat de vrouw (voldoende) pogingen ondernomen heeft om met de man tot een ouderschapsplan te komen voordat het verzoek in eerste aanleg werd ingediend. Ook in dit kader heeft zij – ten onrechte – volstaan met de opmerking dat het adres van de man haar niet bekend was. De man heeft gemotiveerd gesteld dat de vrouw hem met enige regelmaat berichtjes heeft gestuurd. Dat zij op die wijze niet een voorstel voor overleg had kunnen doen, is niet gebleken. Dit betekent dat de rechtbank de vrouw niet-ontvankelijk had moeten verklaren in haar verzoek tot scheiding van tafel en bed. Het hof zal dit alsnog doen.

Conclusie

Het hof vernietigt de bestreden beschikking van de rechtbank en verklaart de vrouw alsnog niet-ontvankelijk in haar verzoek tot scheiding van tafel en bed.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 08-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:3369

Zaaknummer: 200.283.543

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek schorsing ex artikel 360 lid 2 Rv. Uitgangspunt is dat een veroordeling, hangende een hogere voorziening, uitvoerbaar moet zijn en zonder de voorwaarde van zekerheidstelling ten uitvoer kan worden gelegd. Afwijking hiervan kan worden gerechtvaardigd door omstandigheden die meebrengen dat het belang van de veroordeelde bij behoud van de bestaande toestand zolang niet op het ingestelde rechtsmiddel is beslist, of diens belang bij zekerheidstelling, ook gegeven dit uitgangspunt, zwaarder weegt dan het belang van degene die de veroordeling heeft verkregen, bij de uitvoerbaarheid bij voorraad daarvan of bij deze uitvoerbaarheid zonder dat daaraan een zekerheidstelling wordt verbonden. Het is noodzakelijk dat de gewijzigde omgangsregeling inhoudelijk opnieuw wordt beoordeeld vóórdat hieraan uitvoering wordt gegeven.

Feiten en omstandigheden

Bij uitvoerbaar bij voorraad verklaarde beschikking heeft de kinderrechter de omgangsregeling tussen de vader en de twee kinderen gewijzigd in die zin dat zij drie keer, eenmaal per maand gedurende twee uur, bij de vader thuis contact hebben met de vader. Dat gebeurt onder begeleiding van een professionele instantie, waarbij na elk contactmoment een evaluatie plaatsvindt en de regeling telkens kan worden verlengd als de contactmomenten positief verlopen en de vader zich niet dreigend of intimiderend uitlaat richting de moeder, haar partner of de begeleiding van de omgangsmomenten.

Beoordeling en motivering

Aan de orde is het verzoek van de GI schorsing te bevelen van de werking van de beschikking.

Hoger beroep schorst de werking, tenzij de beschikking uitvoerbaar bij voorraad is verklaard. Op grond van artikel 360 lid 2 Rv kan de hogere rechter, indien hoger beroep is ingesteld tegen een beschikking die uitvoerbaar bij voorraad is verklaard, alsnog de werking schorsen.

Het hof stelt het volgende voorop onder verwijzing naar HR 20 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:2026.

a. Afwijking van het uitgangspunt van uitvoerbaarheid kan worden gerechtvaardigd door omstandigheden die meebrengen dat het belang van de veroordeelde bij behoud van de bestaande toestand zolang niet op het door hem ingestelde rechtsmiddel is beslist, of diens belang bij zekerheidstelling, ook gegeven dit uitgangspunt, zwaarder weegt dan het belang van degene die de veroordeling in de ten uitvoer te leggen uitspraak heeft verkregen, bij de uitvoerbaarheid bij voorraad daarvan of bij deze uitvoerbaarheid zonder dat daaraan de voorwaarde van zekerheidstelling wordt verbonden.

b. Bij de toepassing van de onder a genoemde maatstaf in een incident of in kort geding moet worden uitgegaan van de beslissingen in de ten uitvoer te leggen uitspraak en van de daaraan ten grondslag liggende vaststellingen en oordelen, en blijft de kans van slagen van het tegen die beslissing aangewende of nog aan te wenden rechtsmiddel buiten beschouwing, met dien verstande dat de rechter in zijn oordeelsvorming kan betrekken of de ten uitvoer te leggen beslissing(en) berust(en) op een kennelijke misslag.

c. Indien de beslissing over de uitvoerbaarheid bij voorraad in de ten uitvoer te leggen uitspraak is gemotiveerd, moet de verzoeker aan zijn verzoek feiten en omstandigheden ten grondslag leggen die bij het nemen van deze beslissing niet in aanmerking konden worden genomen doordat zij zich eerst na de betrokken uitspraak hebben voorgedaan en die kunnen rechtvaardigen dat van die eerdere beslissing wordt afgeweken.

Het hof stelt vast dat de kinderrechter de beslissing over de uitvoerbaarheid bij voorraad niet heeft gemotiveerd, zodat het hof het schorsingsverzoek zal beoordelen aan de hand van de onder a. en b. genoemde maatstaven.

De GI heeft aan haar schorsingsverzoek onder meer ten grondslag gelegd dat de in de beschikking opgenomen omgangsregeling op dit moment niet uitvoerbaar is, omdat zij geen instantie bereid heeft gevonden om de omgang bij de vader thuis te begeleiden. Daarnaast is gebleken dat de moeder zich niet heeft kunnen uitlaten over de mogelijkheid om de omgang bij de vader thuis te laten plaatsvinden. De vader heeft die mogelijkheid geopperd tijdens de mondelinge behandeling van het verzoek van de GI tot beperking van de omgang tussen hem en de kinderen. De moeder was daarbij niet aanwezig en was daarvan dus niet op de hoogte. Deze omstandigheden maken het noodzakelijk dat de gewijzigde omgangsregeling inhoudelijk opnieuw wordt beoordeeld vóórdat hieraan uitvoering wordt gegeven. De kinderen hebben behoefte aan structuur en duidelijkheid. Uitvoering van de gewijzigde omgangsregeling vóórdat hierover in de hoofzaak is beslist is daarom niet in het belang van de

kinderen. Gelet hierop weegt het belang van de GI bij schorsing zwaarder dan het belang van de vader bij directe tenuitvoerlegging van de beschikking. Het hof zal het schorsingsverzoek daarom toewijzen. Het is voor de kinderen en de vader wel van groot belang dat er omgang tussen hen is. Niet gebleken is dat de omgang bij [F] voor de kinderen niet goed verliep. Het hof verwacht van de GI dat zij zich ervoor inspant om zo spoedig mogelijk tot hervatting van de omgang te komen, zodat de toewijzing van het schorsingsverzoek er niet toe leidt dat de vader en de kinderen elkaar in het geheel niet zien voordat in de hoofdzaak is beslist. Daarvoor is ook de medewerking van de vader nodig.

Conclusie

Het hof wijst het verzoek van de GI toe en schorst de werking van de beschikking van de kinderrechter.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 13-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:3602

Zaaknummer: 200.290.505/02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De curator is niet-ontvankelijk in haar verzoek om een machtiging om betrokkene verplicht te laten vaccineren tegen COVID-19, omdat zij voor deze handeling geen vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft.

Feiten en omstandigheden

De curator van betrokkene heeft een verzoek ingediend tot het verlenen van een machtiging om betrokkene verplicht te laten vaccineren tegen COVID-19.

Beoordeling en motivering

In de aanbevelingen van het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton & Toezicht staat dat de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de curator ook geldt bij ingrijpende medische verrichtingen, maar dat een uitzondering moet worden gemaakt voor medische verrichtingen die uitsluitend kunnen plaatsvinden, indien de betrokkene persoonlijk toestemming verleent. De curator kan de betrokkene niet dwingen tot iets wat hij niet wil en waartegen hij zich uitdrukkelijk verzet. In dat geval zal eventueel een beroep moeten worden gedaan op de Wet zorg en dwang.

De kantonrechter merkt het laten vaccineren tegen COVID-19 aan als een hoogstpersoonlijke handeling. Gelet op het vorenstaande zal de kantonrechter de curator niet-ontvankelijk verklaren in haar verzoek, nu zij voor de gevraagde handeling geen vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft.

Conclusie

De kantonrechter verklaart de curator niet-ontvankelijk in het verzoek.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 07-04-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2021:1350

Zaaknummer: 9109152

Rechters: M.C. Groenewegen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Aan de vader wordt vanwege veiligheidsrisico's het recht op omgang met zijn kind ontzegd. De vader dient eerst aan zichzelf te werken.

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder hadden met elkaar een relatie. Uit die relatie is minderjarige geboren. De moeder oefent het gezag over minderjarige uit. Minderjarige woont bij haar thuis. Sinds 2019 staat minderjarige onder toezicht van de Stichting Bureau Jeugdzorg Limburg (GI). De ondertoezichtstelling is verlengd tot 2021. De GI heeft bij de rechtbank een verzoekschrift ingediend om de ondertoezichtstelling verder te verlengen met één jaar. De rechtbank heeft op verzoek van de moeder de vader het recht op omgang met minderjarige ontzegd. De vader gaat tegen deze beschikking in hoger beroep.

Het hof verwerpt het bezwaar van de advocaat van de moeder en zal ook acht slaan op het rapport van de Raad voor de Kinderbescherming (de raad), omdat niet valt in te zien in welk procesbelang de moeder anders zou worden geschaad.

Grieven, beoordeling en motivering

De eerste grief van de vader betreft de overweging van de rechtbank dat hij niet op tijd op het rapport van de raad heeft gereageerd. Hij heeft het rapport nooit ontvangen.

De tweede grief van de vader ziet op het oordeel van de rechtbank dat omgang tussen de vader en minderjarige in strijd is met de zwaarwegende belangen van minderjarige. Volgens het raadsrapport had minderjarige graag omgang met de vader. Het is schadelijk voor zijn identiteitsontwikkeling als hij geen omgang meer met hem heeft. De instanties hebben onvoldoende aandacht voor het verhaal van de vader. De vader stelt dat hij de moeder nooit heeft bedreigd. Zij zoekt ook steeds contact met hem, dit blijkt uit appberichten en een emotioneel geluidsfragment die zij heeft verstuurd, ondanks dat zij beweert bang voor hem te zijn. De vader is bereid zich aan veiligheidsafspraken te houden en heeft zich in de afgelopen periode rustig gehouden. Hij heeft hoger beroep ingesteld tegen het contactverbod met de moeder.

De moeder voert verweer. Zij voert aan dat minderjarige en zichzelf rust nodig hebben en geen behoefte hebben aan omgang met de vader. Keer op keer heeft hij gezorgd voor een onveilige situatie. In 2019 is de situatie ernstig geëscaleerd. Het veiligheidshuis heeft de moeder en minderjarige toen verplicht naar de vrouwenopvang te gaan. Zij verbleven hier zes maanden en dit heeft een negatieve impact gehad op de moeder en minderjarige. Aan de vader is een voorwaardelijke gevangenisstraf en een contactverbod met de moeder opgelegd, vanwege het onttrekken van minderjarige aan het gezag van de moeder en voor het bedreigen van de moeder. De moeder betwist dat zij na de relatiebreuk nog een seksuele relatie met de vader heeft gehad. Wel heeft zij af en toe contact met de vader gehad in de hoop hem te kalmeren. Sinds het verblijf in de vrouwenopvang heeft zij geen enkel contact meer met hem. De moeder heeft er geen vertrouwen in dat de vader zich aan veiligheidsafspraken zal houden.

Volgens de GI is er nog steeds sprake van een ontwikkelingsbedreiging bij minderjarige doordat de vader zich niet aan het straat- en contactverbod houdt. Minderjarige heeft zijn traumatherapie afgesloten. Hij geeft nu aan bang te zijn voor de vader.

Het hof oordeelt dat de vader geen belang heeft bij de bespreking van de eerste grief. De vader heeft immers in hoger beroep gebruikgemaakt van de gelegenheid om te reageren op het raadsrapport.

Betreffende de tweede grief overweegt het hof dat ingevolge artikel 1:377a lid 3 aanhef en sub d BW de rechter het recht op omgang ontzegt indien omgang in strijd is met zwaarwegende belangen van het kind. Het hof is het met de raad eens dat omgang in strijd is met de zwaarwegende belangen van minderjarige. Minderjarige is een getraumatiseerd kind dat ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd. Tijdens de relatie van zijn ouders is minderjarige getuige geweest van huiselijk geweld van de vader jegens de moeder. Na de relatiebreuk heeft de vader minderjarige tweemaal zonder toestemming van de moeder meegenomen uit school.

Volgens het hof is het omgangstraject onder begeleiding van Anacare wisselend verlopen en heeft het er niet toe geleid dat de ouders een onbegeleide omgangsregeling met elkaar hebben afgesproken. Minderjarige zat volledig klem tussen de ouders. Het latere traject onder begeleiding van de Mutsaersstichting had meer zicht moeten geven op de mogelijkheden tot omgang. Daarnaast zou de hulpverlening voor de ouders, die beiden psychische problematiek hebben, worden vormgegeven. Het traject is echter niet van de grond gekomen, omdat de veiligheid van minderjarige en de moeder niet kon worden gegarandeerd.

Het hof onderstreept dat het verblijf op een geheime locatie een negatieve impact op minderjarige heeft gehad. Sinds 2020 verblijven de moeder en minderjarige weer in hun eigen woning. Minderjarige heeft een nieuwe start gemaakt bij een andere basisschool. Het gaat

goed op school en minderjarige ervaart meer rust. Deze situatie is echter nog niet gestabiliseerd.

Het hof is van oordeel dat minderjarige door alles wat hij heeft meegemaakt – meer dan gebruikelijk – behoefte heeft aan een veilige en betrouwbare opvoedomgeving. De vader is hier niet aan tegemoetgekomen. Ondanks zijn contact- en straatverbod heeft hij zich laten zien in de straat van de moeder en heeft hij later minderjarige op straat aangesproken. Dit was angstig voor minderjarige. Daarnaast heeft minderjarige aangegeven dat hij geen contact met de vader wil.

Uit het rapport van de raad blijkt dat de vader niet in staat is tot zelfreflectie. Voordat invulling kan worden gegeven aan een omgangsregeling dient de vader mee te werken aan diagnostiek van zijn persoonlijkheid binnen de GGZ. Het hof onderschrijft ook het advies van de raad dat de GI in het belang van minderjarige de vader dient te motiveren om aan zichzelf te gaan werken.

Conclusie

Het gedrag van de vader staat in de weg aan een veilige omgang tussen hem en minderjarige. Het hoger beroep wordt afgewezen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 15-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:1104

Zaaknummer: 200.281.094_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Heimelijk gemaakte geluidsopnames worden niet toegevoegd aan het dossier.

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder hebben een relatie. Uit hun relatie zijn twee kinderen geboren. Sinds 2014 wonen de kinderen bij de pleegouders. In 2016 heeft de rechtbank bij beschikking het gezag van de ouders over de kinderen beëindigd en de Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering (GI) tot voogd benoemd. Het hof heeft deze beschikking bekrachtigd. De afgelopen jaren hebben de ouders op verschillende plekken gewoond. Zij hebben ook nu plannen om te verhuizen. Aanvankelijk hadden de ouders een onbegeleide omgangsregeling met de kinderen. Vanaf 2018 hebben de ouders eenmaal per vier weken twee uur begeleide omgang. De ouders hebben de rechtbank verzocht een meer uitgebreide omgangsregeling vast te stellen. De rechtbank heeft dit verzoek afgewezen. De ouders gaan tegen deze beschikking in hoger beroep. In de loop van de procedure hebben de ouders een geluidsopname en transcriptie ingediend.

Grief, beoordeling en motivering

De ouders willen een uitbreiding van de omgang zowel qua frequentie, aard als duur. Zij verzoeken het hof om te bepalen dat de kinderen onbegeleid regulier contact bij hun thuis zullen hebben, gelijktijdig met de dochter van de vader uit een eerdere relatie, voor drie weekenden per vier weken en de helft van de schoolvakanties. Daarnaast verzoeken de ouders om een bijzondere curator te benoemen en de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) te gelasten nader onderzoek te doen naar de vraag welke omgangsregeling in het belang is van de kinderen. Verder verzoeken de ouders om prejudiciële vragen aan de Hoge Raad te stellen betreffende de inspanningen van de Nederlandse autoriteiten om de uitvoering van het recht van de ouders op contact met de kinderen te realiseren en om te voorkomen dat hun gezinsleven zou worden geschonden. De GI voert verweer. Daarbij stelt de GI dat de geluidsopname zonder toestemming is gemaakt.

Het hof beslist eerst over de vraag of de geluidsopname en de transcriptie die de ouders van hun gesprek met D hebben ingediend, aan het dossier zal worden toegevoegd. Het hof

overweegt dat een heimelijk gemaakte gespreksopname in principe onrechtmatig is verkregen. Vooraf aan een gesprek dient aan alle gesprekspartners om goedkeuring te worden gevraagd om een geluidsopname te maken. Bureaus Jeugdzorg en landelijk werkende instellingen zoals de raad hebben hier richtlijnen voor.

Volgens het hof is het openbaar maken van heimelijk gemaakte geluidsopnames aan de civiele rechter niet per se onrechtmatig. Maar het hof vindt dat terughoudend moet worden omgegaan met het overleggen van dergelijke opnames. Zulke opnames botsen met kernwaarden als transparantie en vertrouwen die van belang zijn om hulp te kunnen verlenen in het belang van de betrokken kinderen.

Er is niet gebleken dat de ouders om toestemming hebben gevraagd om opnames te maken, noch dat D ervan heeft kunnen kennismaken en de gelegenheid heeft gekregen om zich hierover uit te laten. Bovendien vindt het hof dat de ouders op zijn minst hadden moeten aangeven waarom het materiaal relevant zou zijn voor hun stellingen. Voor het hof en andere partijen/belanghebbenden is nu niet duidelijk waartegen men zich heeft te verweren.

Het hof acht zich onvoldoende voorgelicht om het verzoek betreffende de uitbreiding van de omgangsregeling te beoordelen.

Conclusie

De overgelegde transcriptie en geluidsopname worden niet toegevoegd aan het dossier. De behandeling van de zaak is aangehouden en het hof verzoekt de raad te onderzoeken welke omgangsregeling het meest in het belang van de kinderen is. Daarbij verzoekt het hof de raad ook de wens van de ouders mee te nemen in het onderzoek.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 08-04-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:3453

Zaaknummer: 200.284.581/01

Rechters: C. Koopman, M.P. den Hollander en A.W. Beversluis

Advocaten: M. Alta

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verbetering vermelding geslacht geboorteakte in ‘waarvan het geslacht niet is kunnen worden vastgesteld’ en voornaamswijziging.

Rechtsgang

Het verzoek om het doorhalen en opnieuw opmaken van de geboorteakte en om voornaamswijziging kwam binnen op 28 januari 2020. Op 2 april 2020 heeft verzoeker bij gewijzigd verzoek de rechtbank subsidiair gevraagd de geboorteakte te verbeteren. De ambtenaar van de burgerlijke stand is aangemerkt als belanghebbende.

Beoordeling en motivering

De ambtenaar heeft aangegeven, op grond van de huidige jurisprudentie (Rb. Midden-Nederland 10 februari 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:522), achter het subsidiaire verzoek van verzoeker te staan. Een verzoek tot doorhaling en het opmaken van een nieuwe akte, als primair verzocht, is eerder toegewezen (Rb. Limburg 28 mei 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:4931 en Rb. Noord-Nederland 24 juli 2019, ECLI:NL:RBNNE:2019:3437). Daarvoor ontbreekt echter een wettelijke grondslag en het is bovendien onnodig.

De rechtbank overweegt dat voldoende is komen vast te staan dat de vermelding van het geslacht van verzoeker in de geboorteakte niet in overeenstemming is met verzoekers overtuiging niet tot het vrouwelijke, maar ook niet tot het mannelijke geslacht te horen. Dit volgt onder andere uit de verklaring van de GZ-psycholoog van 25 november 2019 en het eigen relaas van verzoeker.

De rechtbank is het met de ambtenaar eens dat doorhaling niet gelast kan worden omdat de akte niet ten onrechte in de registers van de burgerlijke stand is opgenomen. Verzoeker is immers geboren op de datum, tijd en plaats die in de akte staan vermeld. Doorhaling en het opmaken van een nieuwe akte heeft ook als gevolg dat de oude akte niet meer voorhanden is om de persoonshistorie te reconstrueren en in dwingend bewijs te voorzien (HR 20 oktober 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1853, *NJ* 1996/174, m.nt. J. de Boer). Het primaire verzoek wordt daarom afgewezen.

Met betrekking tot het subsidiaire verzoek overweegt de rechtbank dat sprake is van maatschappelijke erkenning en (een trend naar) juridische erkenning van een neutrale geslachtelijke identiteit. Hoewel het in beginsel aan de wetgever is deze ontwikkelingen vast te leggen in wetgeving, blijkt uit beleidsstukken dat de wetgever er na de eerste uitspraak in 2018 maar ook daarna bewust voor gekozen heeft (nog) niet over te gaan tot wetswijziging maar de ontwikkelingen in de jurisprudentie af te wachten. Gelet op deze (stagnerende) ontwikkelingen is de rechtbank van oordeel dat het individuele belang van verzoeker zwaarder weegt dan het algemene belang bij strikte handhaving van de huidige wettelijke regeling. De rechtbank wijst het subsidiaire verzoek toe.

Het verzoek tot voornaamswijziging wordt ook toegewezen omdat voldoende is gebleken van een zwaarwichtig belang bij een naam die bij de genderneutrale identiteit past. Verzoeker gebruikt de naam al sinds 2016, en de naam is ook geoorloofd naar de maatstaven van artikel 1:4 lid 2 BW.

Conclusie

De rechtbank gelast de ambtenaar van de burgerlijke stand om de geboorteakte van verzoeker te verbeteren, inhoudende dat waar staat 'van het vrouwelijk geslacht', gelezen dient te worden 'waarvan het geslacht is niet kunnen worden vastgesteld'. De rechtbank gelast ook de verzochte wijziging van de voornaam.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 13-04-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:3907

Zaaknummer: 587676

Wetsartikelen: